

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ МАКСІМА ТАНКА»

Факультэт эстэтычнай адукацыі
Кафедра теорыі і методыкі выкладання мастацтва

ВЫХАВАННЕ МАЛОДШЫХ ШКОЛЬНІКАЎ
СРОДКАМІ ГУЛЬНЁВАГА ФАЛЬКЛОРУ
Ў СІСТЭМЕ ДАДАТКОВАЙ АДУКАЦЫІ

Дапушчана да абароны

Загадчык кафедры

 Н. В. Цоўкова
(подпіс) (прозвішча, ініцыялы)

Пратакол №12 ад 07.04 2015 г.

Абаронена 02.06. 2015 г.
з адзнакай «дзевяць.»

Дыпломная работа
студэнткі 508 групы
5 курса спецыяльнасці
«Сусветная і айчынная
культура. Фалькор»
завочнай формы
атрымання адукацыі
 Паўловіч
Вольгі Аляксандраўны

Навуковы кіраўнік –
кандыдат філалагічных
наук, дацент
 Н.Г. Мазурына

Мінск, 2015

Уводзіны

Актуальнасць. Асноўнай задачай любой установы адукацыі з'яўляецца выхаванне гарманічнай, рознабакова развітай асобы. Выхаванне пачынаецца з самай маленькай ячэйкі грамадства – сям'і. Далей педагогі ўносяць свой уклад у фарміраванне светапогляду, інтарэсаў, каштоўнасцяў навучэнца. Такія дысцыпліны гуманітарнага цыклу як сусветная гісторыя, гісторыя Беларусі, руская і беларуская літаратурыносяць абавязковы характар.

Але для таго, каб культура навучэнцаў знаходзілася на належным узроўні, гэтага не дастаткова. Таму мы прапануем правесці эксперымент ўвесці ў праграму навучання малодшых школьнікаў спецыяльны курс “Гульні і фальклор”, які носіць азнаямленчы характар. У гэтым заключаецца актуальнасць нашай працы.

Уяўляючы сабой адносна самастойную сістэму, гульні і фальклор, як і дзіцячы, знаходзіцца ў цеснай сувязі наогул з народнай творчасцю, узаемадзеючы з рознымі жанрамі дарослага фальклору, разам з якім ён не толькі выконвае функцыю выхавання, перадачы шматвяковага вопыту і выпрацаваных за доўгі час поглядаў і маральна-этычных норм, а з'яўляецца адным з носьбітаў сацыяльнай пераемнасці, якая забяспечвае ўзнаўленне этнасу.

Менавіта сацыяльныя функцыі дзіцячага фальклору – пазнавальная, выхаваўчая, эстэтычная, камунікатыўная – не толькі аб'ядноўваюць у адзіную сістэму ўсе яго жанры, але з'яўляюцца тым фактарам, які яднае дзіцячы фальклор з усёй вусна-паэтычнай творчасцю народа, робіць яго важнай састаўной часткай усёй духоўнай культуры народа.

Дзіцячы фальклор належыць да той галіны народнай творчасці, дзе ў значнай ступені захаваліся старажытныя пласты. Відаць, гэта можна тлумачыць асаблівасцямі дзіцячай псіхалогіі.

Гульні – шырока распаўсюджаны і эфектыўны сродак і метады выхавання ў народнай педагогіцы. Трэба заўважыць, што праблема выкарыстання народнай гульні ў якасці педагагічнага сродку і метаду цікавіла вучоных і педагогаў здаўна [27, с. 119].

Навізна даследавання. Сёння вучоныя, педагогі зноў звяртаюцца да праблемы вывучэння і ўкаранення ў практычнае жыццё, выхаваўчую работу народных гульні. Народ на жыццёвым вопыце выпрацаваў разуменне, што падрыхтаваць дзяцей да дарослага жыцця, навучыць многім жыццёвым прынцыпам, нормам паводзін лягчэй з дапамогай і ў ходзе гульні. Гульні як прыродная патрэбнасць чалавека мае для гэтага велізарныя магчымасці. Перш за ўсё яе добраахвотны характар стварае спрыяльныя ўмовы для шчырых сяброўскіх зносін, для раскрыцця таленту, здольнасцей у розных галінах дзейнасці, характару, добрых і дрэнных схільнасцей дзяцей.

Мэта дадзенай работы – разгледзіць асаблівасці выхавання малодшых

школьнікаў сродкамі гульнівага фальклору ў сістэме дадатковай адукацыі.

У сувязі з гэтым, нам неабходна вырашыць наступныя **задачы**:

1. Вызначыць магчымасці гульнівага фальклору ў выхаванні і адукацыі.

2. Прааналізаваць сродкі народнай педагогікі і іх выкарыстанне ў выхаванні малодшых школьнікаў.

3. Распрацаваць праграму заняткаў гуртка з выкарыстаннем гульнівага фальклору для дзяцей малодшага школьнага ўзросту.

Аб'ект даследавання – гульнівы фальклор.

Прадмет даследавання – гульнівы фальклор як сродак выхавання дзяцей малодшага школьнага ўзросту.

Метады даследавання – вывучэнне і аналіз навуковай псіхалага-педагагічнай і метадычнай літаратуры па тэме работы, педагагічнае назіранне, бясёда, аналіз вынікаў творчай дзейнасці школьнікаў.

Структура работы. Работа складаецца з уводзінаў, трох глаў, заключэння, спіса літаратуры, дадаткаў.

Апрабацыя. Асноўныя палажэнні навуковага даследавання апрабаваны на міжфакультэцкай студэнцкай навукова-практычнай канферэнцыі “Эстэтычная адукацыя: традыцыі і сучаснасць” (2014 г.).

У перыяд з лістапада па снежань 2014 года метадычныя распрацоўкі па тэме даследавання атрымалі ўкараненне на базе ўстанова адукацыі “Сярэдняя школа аг. Вулька-2”, што пацверджана актам аб практычным выкарыстанні вынікаў даследаванняў.